

'Open deuren! Open Amsterdam x Stadsarchief'

Martin Berendse deelde tijdens het symposium 'Open deuren! Open Amsterdam x Stadsarchief' zijn visie op toegang tot informatie in Nederland. De OBA-directeur en vice-voorzitter van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding schetste aan de hand van het Amsterdamse stadswapen wat er de komende jaren moet gebeuren om die te verbeteren.

Want alhoewel het Nederlandse openbaarheidsstelsel er op papier goed uitziet, valt het in de praktijk flink tegen. Hoe kan het anders en beter? Drie adviezen.

De Woo moet tanden krijgen

De cultuur bij veel overheidsorganisaties is niet 'open, tenzij', maar 'gesloten, tenzij'. Politisering en dejuridisering staan toegang tot informatie nu in de weg. Dat moet anders en dat red je niet met een wet alleen: daar heb je mensen voor nodig en *heldhaftig* leiderschap om ervoor te zorgen dat de betrokken Woo-professionals veilig en zonder 'gedoe' hun werk kunnen doen. De Woo moet tanden krijgen.

De wijze waarop dat geregeld is in onze buurlanden biedt inspiratie: onder meer Frankrijk en Engeland hebben een stelsel van onafhankelijke Woo-professionals die onder aanvoering van een toezichthouder, een onafhankelijke commissie of een Informatiecommissaris in staat zijn een brug te slaan tussen verzoeker en bestuursorgaan. Een concrete maatregel waar een nieuw kabinet mee aan de slag kan, en waarmee ook gemeenten, provincies en waterschappen mee geholpen zijn.

Vastberaden opruimen

Daarnaast moet je aan de slag om je informatie op te ruimen.

Overheidsorganisaties in alle delen van het land leiden aan bewaarzucht: we gooien niets weg, durven niet te kiezen en groeien zo langzamerhand uit onze voegen. Ook dat staat de toegang tot informatie in de weg. We zullen moeten gaan opruimen, keuzes maken en deze *vastberaden* uitvoeren. De vuilnis buiten zetten is niet leuk, maar het moet wel gebeuren, elke dag opnieuw. Dit is een oproep aan de beroepsgroep van informatie en informatieprofessionals zelf.

Barmhartig hulp verlenen

Tot slot vroeg Berendse aandacht voor de oorspronkelijke bedoeling van de Woo. De Wet open overheid is bedoeld als lekenwet, als instrument in de handen van mensen om mee te kunnen doen in onze samenleving, om zichzelf te informeren en wijzer te worden. Laten we terugkeren naar de bedoeling en barmhartig zijn voor iedereen die een beroep doet op de Woo. De Woo-professional kan in dit opzicht leren van de bibliothecaris, die deze houding met de paplepel is ingegoten. Dat betekent: de verzoeker niet benaderen vanuit de uitzondering of het risico, maar vanuit het perspectief dat informatie van de overheid, informatie is van ons allemaal. En die is openbaar, tenzij.

Download naar speech

Speech Martin Berendse (PDF, 211 kB)

Tekst van de speech door Martin Berendse op het symposium 'Open deuren! Open Amsterdam x Stadsarchief'

Nieuws